Ч. 77 Середа 6 (18) цьвітня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Пос. Вахнянин о нужді наших селян.

(Дальше).

Не хочу представляти тих річий в темнійшім сьвітлі, не хочу уживати темнійших красок при змальованю материяльного положеня населеня сільского. Не хочу лиш поминути одної обставини, котра ілюструє дуже вірно економічні відносини галицкого селянина. Коли мене вибрано до сеї вис. Палати, тогдї приступили до мене мої виборцї з словами: „Татуню ратуйте, бо пропадемо!“ Се чейже дуже сильний доказ, що доси не звернено належито уваги на економічні справи Галичини, та що не завсїгди належито думано над тим, як би то забратись до аґрарного лиха і допомочи дрібному хлїборобови.

Тож коли Є. Ексц. президент міністрів в бесїдї з 23 падолиста мин. року зазначив, що новому правительству, отже і коаліцийним сторонництвам материяльний добробит країв австрийских, а тим самим і Галичини, дуже лежить на серци, — то хочемо вельми тїшитись надією, що гріхи довголїтного занедбаня господарских інтересів нашої держави і нашого краю чим скорше будуть усунені та що зверне ся більшу увагу на піднесенє продуктивности рілї, на меліорациї і реґулициї рік, а також на подвигненє і удешевленє і внутрішного та вніщного вивозу.

Є. Ексц. президент міністрів рівнож запевнив нас, що правительство хоче замість різнородних безпосередних податків завести відповіднїйше і проґресивне обтяженє поодиноких кляс. Се запевненє хочемо рівнож сердечно повитати, бо після нашої гадки тягари рільників за великі.

Позволю собі представити лиш короткий але вірний образ безпосередних податків галицких рільників. Се пізнасть ся з слїдуючого супоставленя: По першім розборі Польщі в 1773 р. був чистий дохід галицких земель обтяжений 16 проц. Се було т. зв. ординаріюм цїлком не надто високе. В 1849 р. підвисшено се ординаріюм вже о третину, в 1859 р. знов о шесту часть і то під видом додатку военного. Так отже обтяженє чистого доходу землї виносило в 1859 р. вже 26 проц. Вправдї наступила відтак в 1881 р. реґуляция податку ґрунтового, але помимо того есть ще тепер чистий дохід рілї обтяжений 22·7 проц. Се обтяженє думаю, судячи по тім, що я згадав, не єсть відповідне. Оно абсолютно за високе і длятого було би справедливим і пожаданим узгляднити оправдані баканя населеня сїльского в Галичинї при маючій наступити реґуляциї катастру.

Не знаю, чи теперішне правительство набере відваги, завести замість різнородних податків безпосередних, проґресивний податок доходовий. Але коли зважимо, що Галичина, сей мнимий виключно рільничий край, ледви може винести свої тягари, то було би дуже пожаданим, підмочи її в який небудь спосіб, іменно зниженєм податку ґрунтового.

Не хочу близше входити в то, в чім вис. Правительство найшло властиву причину громадної еміґрациї галицкого населеня сїльского до Америки, а навіть до Росиї. Але думаю, що нікого не вражу, коли вискажу погляд, що шруба податкова сильно фунґує в нашім краю.

Ба, коли би галицкий рільник мав двигати виключно лиш безпосередний податок ґрунтовий! Але на нїм тяжить також домово-клясовий податок за єго з глини і соломи збудовану хату, а той податок мусить він оплачувати лиш з чистого доходу своєї рілї. На нїм лиш тяжать всї можливі додатки краєві, повітові і громадскі. Він будує і утримує свої дороги, свої школи, свої церкви і будинки парохіяльні. Він оплачує свого начальника громадского, свої орґани поліцийні, свого писаря громадского; він понесить кошти санітарні, прокормлює своїх бідаків і недужих. Він платить проценти від довгів своєї громади, платить мита, торгове, всїлякі стемплї, екзекуциї і проценти проволоки задля незаплачених в своїм часї з простої неможливости податків. Він платить належитости від перенесеня, спадщин і комісийні. При тім мусить старатись о паливо та купити бодай пару чобіт для цїлої родини. Він женить ся і родить ся єму дитина, він мусить заплатити можливі кошти похоронні — а розвеселить ся рідко, що найбільше з розпуки, коли вже все пропало. *(Цїлком справедливо!)* А єго одиноке жерело доходу: найчастїйше два до пять морґів піскової, зле управленої землї і случайний скупий заробок.

Я цїлком не пересаджую, коли скажу, що галицкий селянин найбільше десять днїв в роцї має таких, в котрих поживить ся кусником хлїба *(Справдї так!)*; я не пересаджую, коли

10)

ГУСАКОВСКИЙ.

повість

ВІНКЕНТИЯ КОСЯКЕВИЧА.

Переклад з польского.

(Дальше).

А потім — Зося, котра собі пана Гусаковского давно забрала, не тілько як старшого брата, але як даровану на іменини ляльку. Она потрафить цїлий день держати тїстечко в сховку, щоби з'їсти єго аж при пану Гусаковскім і дати єму кусник скоштувати: чи добре? Але й від него принимає цукорки, овочі і книжечки з малюнками, як зовсім звичайний доказ поважаня, а вже смертельна була би то зневага, коли би пан Гусаковский пішов собі, не оповівши її хоч „одної, коротенької байки“.

Даремно мама Бальска докоряє єму: „Дївчину менї збаламутили“. Гусаковский чує, що мусить піддержувати все ту приязнь, котру заявив Зоси того памятного дня, коли перший раз прийшов до того дому на візиту.

Обчисленя Гусаковского що до єго будучого етату обманили єго, хоч були роблені дуже по тверезому. Єму дали етат о цїлого пів року скорше, нїж сподївав ся. Зле обчисляв. Занадто низько цїнив дані, що складали ся на суму єго пильности і личних заслуг.

Був то важний день в житю Гусаковского, коли шеф бюра підсунув єму до переписаня письмо, в котрім представляв єго до дирекциї на посаду помічника бухгальтера.

Щасливий хлопець зробив ту роботу найгірше зі всїх робіт, які єму давали від самого початку служби. Потім пішов подякувати шефови.

— Ну, ну! — сказав єму наставник ласкаво; — правду сказавши, заслужили ви на то зовсїм.

Товариші, серед котрих мав суперників, але не нерадих, анї неприятелів, стискали єму руки, поздоровляючи з авансом.

Входячи до склепику матери, на порозї зараз кликнув: — Мамо, мене представили на етат!

Панї Гусаковска замітила воркітливим голосом: — Могли би були скорше.

Де Гусаковский сподївав ся, що зі щирою радістю приймуть сей усьміх долї, то в домі Бальских.

І добре сподївав ся. І мама Бальска, і панна Фльора, і панна Казя, — всї так щиро радували ся, як би то їх самих се щастє стрінуло.

Від того важного дня Гусаковский почув якусь зміну в собі. Ото ті ріжні думки, що вязали ся з передвиджуваним фактом одержаня етату, зблизили ся до нього і то так нагло, що почув ся тим троха звязаним.

Передовсїм не може вже жити з панною Фльорою дальше в такім ладї, як доси. Чув потребу висказати свої думки і просьбу. Був певний, що ґрунт до того був знаменито підготовлений; хоч мови отвертої о тім не було, всї в домі Бальских знали про єго наміри і прихильність з давен-давна; хоч се було очивидним, що всї і єму були зичливі, — а мимо того всего на порозї рішучої і отвертої заяви в справі, немов уже полагодженій, нападала єго якась незрозуміла песьмілість, що вязала єго волю і думки.

Була то все ще та незручність товариска — він знав се добре, — не вмів гладко полагоджувати всїх, навіть і трудних та дразливих справ з людьми, поки того не навчив ся.

Постановив то перемогти в собі.

Зараз на другий день прийшов єму до голови знаменитий проєкт, котрий думав виконати.

Доси позваляв собі давати презенти панні Фльорі лише раз на рік, а то на імянини. Давав їй тодї букет гарних цьвітів, жадаючи від огородника рожевих барв і тим барвам повіряючи місию свого серця.

Хоч нинї не імянини панни Фльори — саме длятого, що нинї нема імянин — дасть їй букет. Нехай букет скаже їй більше, нїж звичайно, бо і подаючи єго, має нинї дещо більше сказати, як звичайно.

Гусаковский іде до склепу з цьвітами і вибирає букет найбільший зі всїх і найчервонїйший.

— Добридень панам.

— Добридень.

Панї дивлять ся на букет здивованими очима.

— Прошу — каже і подає цьвіти панні Фльорі.

сконстатую, що его постіль складає ся дуже часто з оберемка соломи, що его дїти серед найлютійшої зими майже голі і босі мусять гартувати своє здоровлє після голосної методи Кнайпа *(Весслість)*.

До того прилучає ся ще его недосьвідність, легковірність і неписьменність. У всїх справах, які зачинає, звичайно уступає. Як его деякі люди, не хочу назвати їх по імени, експльоатують, о тім можете набрати понятя, коли не пожалуєте труду прочитати пильно процеси лихварскі з Угнова и Ходорова. Помимо закона о лихві, котрий як раз на всїлякі можливі способи можна обійти, платить неопитний селянин нераз навіть 600 прц. лихви.

Анемія, тиф голодовий, пропасниця — се у нас кождого року звичайні і дуже вл̂ізливі гості.

То-ж коли Вис. Правительство вже попередними роками чуло ся приневоленим, признати Галичинї які небудь полекші, то думаю, що буде треба і на будуче робити все можливе, іменно для бідного селянина.

(Конець буде.)

Перегляд полїтичний.

Є. Вел. Цїсар призволив, щоби вистава краєва була відкрита в день 31 мая в присутности одного з Найдост. Архікнязїв. Єго Вел. Цїсар приїде Сам на виставу з цїлою певностию під конець серпня.

На вчерашнім засїданю Палати послів вела ся насампеpед дебата буджетова, підчас котрої промавляв між иншими пос. Поточек в справі реґуляциї рік в Галичинї. Опісля приступлено до дебати над законом о приписах мельдункових для ополченців. Пос. Пацак поставив був внесенє, щоби над сею справою перейти до порядку дневного. Пос. Поповский і Гомпеш промавляли за законом. Дальшу дебату відложено до нинї.

До Daily News доносять з Петербурга, що российский наслїдник престола має оженити ся з ческо-дармштадскою княгинею Алїсиею і що весїлє має відбути ся вже дня 22 липня с. р. в Петергофі.

З Білграду доносять, що молодий король старає ся помирити сербскі партиї і думає вже сими днями покликати до себе по 40 членів з кождої партиї.

Новинки.

Львів дня 17 цьвітня.

— **Загальна державна вистава** буде устроєна в 1898 роцї, яко в 50-лїтні роковини вступленя на престол Є. В. Цїсаря Франц Йосифа. Тая вистава має показати сьвітови розвиток австроугорскої держави під панованєм Цїсаря Франц Йосифа. Комітет складаючий ся з визначних представителїв торговельних і промислових корпорацийи в Австриї Долїшній, запросив всї краєві репрезентациї, торговельні палати і промислові корпорациї до участи в конференциї, котра відбуде ся дня 29 цьвітня в долїшно-австрийскім промисловім товаристві у Відни.

— **В руских школах вправ** при семінариях учительских мужеских в Станїславові і Терноноли, та при женьскій семинариї у Львові, буде отворена з новим роком шкільним III. кляса. В наслїдок того розписує краєва Рада шкільна конкурс: 1) на посаду учителя школи вправ при семінариї учительскій в Станїславові, 2) на таку саму посаду при семінариї учительскій в Тернополи і 3) на посаду учительки школи вправ при семінариї женьскій у Львові. Річна платня виносить по 800 зр., додаток активальний після Х-ої ранґи і право побирати пятилїтні додатки в річній висотї 100 зр. Компетенти мають ся виказати кваліфікациею для шкіл видїлових з руским язиком викладовим. Подання треба вносити до 20 мая с. р.

— **На будову руского театру** зложили пп.: Ів. Жарский з Глудна коло Динова 70 кр. від громади Глудна; Мих. Глїджук адїюнкт судовий з Перемишлян 5 зр., зложених Леопольдом Костюком; о. Теодор Леонтович з Зашкова 2 зр., а то: 1 зр. від о. Кіндр. Лаголи і 1 зр. від п. Макс. Буржиньского лїсничого з Зарудець; М. Копертиньский 13 зр. 50 кр., зібраних на весїлю окінченого богослова Ісид. Копертиньского з п. А. Квистек в Козові. Др. Горбачевский адвокат з Чорткова 8 зр. 60 кр., зібраних за купони п. Едвардом Паславским офіциялом почтовим; — рада повітова в Рогатинї 20 зр.; — п. Ілия Будний бурмістр в Бурштинї 20 зр., а то від князя Яблоновского 7 зр., від брацтва церковного 3 зр., Іл. Будного 2 зр., п. Моліка 1 зр., постенфірера Ст. 1 зр., товариства позичкового 1 зр., Шуберта 50 зр., Фіґеля жандарма 50 кр., Малиновского 50 кр., решта дрібними датками; — п. Лев Гузар кандидат нотарияльний в Станиславові 24 зр., зібраних з купони на вечерку у п. Стахевича дня 30 сїчня 1894, причім сам господар взяв за 5 зр.

— **На будову дому** для „Зорі" у Львові зібрано від 20 грудня 1892 р. доси 2143 зр. 94 кр. а. в.

— **П. Микола Яців**, родом з Вовчуг в Галичинї, одержав на краківскім Унїверситетї степень доктора всїх наук лїкарских.

— **Убийство о. Ардана.** Вчера донесли ми, хто убив о. Ардана з Цикова. То Жигмонт Гошовский, 26-лїтний син властителя Цикова, котрий вислужив у войску свої лїта і відтак жив у Цикові, де між селянками не мав доброї слави.... Покійний о. Ардан був спонуканий віддалити зі служби свою слугу, зведену Гошовским і нераз чув ся спонуканим навіть на проповіди остеречи селян перед ширеною неморальностию. Люди его розуміли, хоч він і не казав, кого має на думці. О. Ардана любили громадяни. Приход Циків має всего 800 прихожан і лиш около 40 моргів приходскої землї. Старший син его є питомцем на 4-ім роцї богословия; одна донька замужна, а четверо дїтий ще без становищ. Гошовский перебрав ся в одежу своєї матери і, здає ся, зі спільником якимсь засїв ся вечером в городї о. Ардана. При собі мав артилерийский тесак, т. зв. Faschinenmesser, котрим і міг розчерепити так страшно голову о. Ардана. До того Гошовский уже признає ся, але хто завдав ще о. Арданови рану штилетом, того не каже. Мабуть спільник зробив се. Спершу увязнено підозріного селянина, та коли слуга о. Ардана розповіла перед комісиєю, як і що стало ся, селянина випущено, а Гошовского увязнено. Гошовский був такий безличний, що по убийстві приходив родинї о. Ардана складати кондоленцию. Одежу матери з слїдами крови казав слузї спалити, але все ще остали ся слїди з тої одежі. На похорон о. Ардана з'їхало ся з 50 сьвященників. Похоронну бесїду мав крилошанин о. Войтович. Відтак над могилою один

Панна Фльора бере букет, сама троха змішана і підносить цьвіти до лиця, щоби ніби то понюхати їх, а справдї, щоби своє змішанє закрити. Забуває навіть сказати єму звичайне і приналежне слово подяки.

Сам Гусаковский, хоч зібрав всю свою відвагу, також змішаний. Розмова єму не йде. Він, що обертав ся ту з такою свободою, як у власнім домі, не знає нинї, що має зробити з руками і від чого зачати розмову.

Ратує его знов Зося, котра оповідає єму якусь свою пригоду з тижня, але тої ратунку за мало. Він все ще змішаний, а се має очивидний вплив на панну Фльору, бо та також не знає, про що має з гостем говорити, а навіть на маму Бальску, котру очевидно засмучує то змішанє хлопця, котрого она любить.

По чверти години виходить. Ще нїколи его візита не тревала так коротко. Чує якийсь несмак і внутрішне невдоволенє. Мучить ся, не вміючи собі того розяснити. Вкінци пізнає всю свою незручність.

Атже то треба було тодї просити руки, виповісти просто, щиро і чесно все, що має від кількох лїт на серцю і на думцї і що всї знають.

Давати паннї нї звідси, нї звідти без жадної причини і жадного поясненя букет! — се справдї може єї змішати і здивувати.

Розуміє ся! Треба раз відважити ся попросити о руку! То не значить, щоби зараз потім мали йти під вінець. Перед тим ще треба полагодити декотрі річи. Треба порозуміти ся, чи панна Фльора схоче мешкати разом з матерю Гусаковского, чи окремо; сама панна Фльора ще не зараз скінчить консерваторию. Але то справи, котрі рівночасно обговорить ся. Треба передовсїм отверто виповісти своє бажанє. То постанова.

Гусаковский передвиджує, що не гладко піде єму та тяжка справа — та що робити? рішучий крок, хоч би, хто знає, кілько коштував, коштує лише один раз. З такою сильною постановою переступає Гусаковский на другий день поріг дому Бальских.

Застає саму паню Бальску.

Казя вийшла до товаришки, панна Фльора вивела Зосю троха на прохід, дївча сидить, так богато дома, що то єму може пошкодити.

— Тим лучше — думає собі Гусаковский.

Чує, що найлекше буде єму розповісти свої бажаня перед мамою Бальскою.

Але ото мама Бальска має нинї якусь міну, таку поважну і таємну, що Гусаковский, хоч думає лише про свою сильну постанову, замічає, що якусь важну вістку мають єму сказати.

— Певно письмо з Риґи — думає собі в души.

Помиляє ся. Важнїйша то справа. Мама Бальска каже, що має єму сказати важну річ, але то дуже важну.... Гусаковский їх старий приятель і то єму можна сказати. А то тайна, така велика, що про се не знає навіть Бальский. Се справа панни Фльорцї....

Панни Фльори?

Так єсть, єї.... а йде, не більше, не менче, лише о єї — весїлє. Саме свояк Ясьо просив єї о руку.

Що, що! Свояк Ясьо! свояк Я....

Кохали ся молоді від давна, вже від кількох лїт. Мама Бальска якийсь час про се не знала нїчого. Аж коли виїжджав до Жарнівця.... думала спершу, що то дитинство, але час пересьвідчив єї, що то чувство поважне. Фльорця закохана в нїм дуже, а він — по самі уха....

Свояк, свояк!

Своячтво се таке далеке, що — майже нїяке. На кождий випадок зі сторони церкви не буде нїякої трудности.... Однак се тайна, котру лиш єму, як старому приятелеви дому.... під секретом.... Такі річи годї розголошувати перед часом....

Очевидно.... то розуміє ся....

Коли буде вінчанє? То залежить.... Треба вперід „обробити" інтерес з батьком, з Бальским, котрий не буде дуже прихильний для такого подружа. Алеж Ясьо при своїй високій протекциї має сьвітлу будучину.... На кождий випадок справа се вже не далека....

— Лише, пане Гусаковский, то тайна! поміж нами....

— О! розуміє ся!...

VIII.

Свояк Ясьо... свояк Ясьо... свояк Ясьо... Грім з ясного неба! Чи то могло коли прийти Гусаковскому на думку?! Бачив вправдї ту симпатию, з якою відносила ся панна Фльора до своякa, але думав, що то симпатия чисто свояцка.

І кохають ся віддавна... она в нїм закохана дуже, а він по уха... Прощайте, мрії!

От тобі хвиля! дають чоловікови пять хвиль часу на то, щоби вирік ся цїлої будучини, укладаної через кілька лїт, і щоби віджалував свою минувшину, в котрій легкодушно золотив свою сїру долю зводливими мріями.

О! смутне розчарованє! перший се раз завдало ти болю — добрій, тверезій і погідній души Гусаковского!

Але... треба робити добру міну до лихої гри.

Гусаковский приходить зараз на другий день до Бальских, а потім слїдуючого дня і третього дня... Не треба дати по собі нїчого

старий господар циківский сказав: „Вісїмсот душ числить наша парохия; отже перед лицем Вога і тої сьвіжої могили присягаємо, що нї один з нас не кинув ся на жите нашого духовного вітця“.

— **Про великий огонь в Метеневі** пишуть з Золочева: Дня 29. м. м. громаду Метенїв в повітї золочівскім коло Зборова навістив страшний огонь, котрий роздуваний сильним вітром спалив звиш 80 загород селяньских, школу народну і кілька двірских будинків, так що з цїлої громади лишила ся тілько церков, двір і кілька загород селяньских. Вітер був такий сильний, що годї було що ратувати. Все збіже, паша, знаряди господарскі, одежа і богато худоби згоріло в огни. Шкода виносить звиш 100.000 зр., а була обезпечена лиш в однїй пятій. В селї настала страшна нужда. Завязав ся комітет для ратованя погорільців. Датки для них можна посилати на адресу Болеслава Г. Вержхлейского в Кабарівцях, почта Зборів.

— **В білий день** на людній улици Берлина близько передмістя Шмарґендорф убив хтось женщину около 20-лїтну. Она кричала о поміч, і на крик єї прибігло якихсь двох перехожих. Они бачили, як якийсь молодий чоловік утїкав, але не могли его зловити. Жертва его лежала з підрізаним горлом на камінню і небавом померла. Поліция не могла ще розслїдити, хто се та женщина, а убійника не винайшла. Мабуть то якась надзирателька хорих. — В дві години потім недалеко від місця, де скоїло ся се убійство, хтось знову (мабуть той сам убійник) кинув ся на другу женщину, але тілько зранив єї легко. Ті злочинства нагадують славного лондоньского Джека Поруна.

† Посмертні вісти.

О. Петро Войнаровский, парох в Ракові перегиньского деканата, дня 9 с. м. в 76 р. житя а 46 сьвященьства. — О. Никола Стемпурский, сотрудник в Смоднім коло Косова, дня 4 с. м. в 30 р. житя, а 6 сьвященьства.

Господарство промисл і торговля

Товари корінні.

(Дальше.)

Шоколяда або чоколяда есть то виріб з лущеного какаового зерна, цукру і всїлякого коріня, котрий зварений уживає ся за напиток або служить до виробу всїляких ласощів. Найпростійший спосіб робленя шоколяди есть той, що лущене зерно какаове пражить ся, товче ся відтак в огрітих моздірах на масу, додає ся мілко утовченого цукру і ще раз перемішує ся цїлу а відтак, коли она ще тепла, робить ся з неї табличкы. Так приладжена шоколяда називає ся шоколядою здоровля і есть найлїпша але й найдорожша, а задля того лиш мало приходить в торговли. — Так звана корінна шоколяда робить ся в той спосіб, що до неї додає ся ще всїлякого коріня після потреби н. пр. ванїлїї, гвоздиків, цинамону і т. д.; до лїпших родів належить шоколяда ванїльова. — Шоколяда лікарска має в собі т. зв. легковець або мох ісляндский або цитварове насїнє, селеру і т. д., з тої шоколяди варять напиток для людий нездужаючих на груди, легки, жолудок і т. д. Всї ті роди шоколяди роблять ся переважно з готової вже маси какаової. До дешевших сорт шоколяди додають муки. Готовій шоколяді надає ся форму табличок, або довгих і грубих лїсок. Лїпші сорти шоколяди завивають ся відтак в циновий папір (станїоль), верх котрого приходить ще папір з етикетою, на котрій крім фірми фабрики повинна ще бути виписана якість шоколяди і вага плитки.

Фальшоване шоколяди відбуває ся дуже часто в той спосіб, що до какаової маси домішують мучини (крохмалю) або муки кукурузяної, рижової, та бараболяної, меленого гороху, бобу, вовкиної, жолуди, каштанів, мікдалів, цикориї, старых сухарів корабельних а навіть ґрису. Коли через ту домішку, маса какаова або какаовий порошок вийдуть за бліді, то додають ще куркуми задля закраски, а з тої самої причини і задля збільшеня ваги мішають ще ґіпс, мелену цеглу, пісок, болюсову землю червоний окер, ба навіть шкідливі для здоровля краски мінеральні як менниґ і цинобер. Замість какаової маси уживають дуже часто або лиш самої меленої лушпини із зерна какаового, або додають сеї домішки в значній скількости. Так само витискають з какаової маси весь олїй а замість него додають всїлякого иншого товщу як: лою і шпику волового, лою овечого, смальцю, оливи, олїю какаового, олїю мікдалового, воску і т. д. Так само фальшують і корінну шоколяду додаючи до неї замість правдивого коріня лиш ометицю з нею або домішуючи замість цинамону хлїб, жолудь, кору з дерева магоньового і дерева з коробок від циґар; замість ванїлїї дають бальзаму перувіяньского і т. и.

Із сего видко, як трудно пізнати ся на правдиво добрій шоколяді; з погляду не можна єї таки майже зовсїм пізнати, а в смаку знає ся лиш тілько, що она не така, як повинна бути. Щоби дійти, що в нїй есть, треба єї аж хемічно розбирати та розслїджувати під дрібновидом. Муку в шоколяді пізнати зараз по тім, що она стане синою, коли на шоколяду пустити каплю тинктури йодової; лушпину какаову, кору і дерево можна розпізнати лиш під дрібновидом. Коли шоколяда заправлена иншим товщем, то старіє ся, гіркне, заносить старим товщем і не має властивого собі смаку. Добра шоколяда повинна бути зверха гладка, не липка, властивої собі темно-брунатної, шоколядової краски, в переломі не повинна бути зерниста, а в ротї повинна легко розпливати ся. Зовсїм чорна шоколяда есть фабрикована або із зіпсованих зерен, або з послїду, або в нїй есть богато фальшивої домішки. Коли шоколяда покрита зеленавою цьвілю, то знак, що була роблена в мосяжних моздірах і есть дляхтого шкідлива здоровлю. Шоколяда, котра легко плїснїє, має в собі певно богото муки; она дістає тогди біляві плями від плїсни.

Телєґрами.

Відень 17 цьвітня. Засїданя Палати послів потягнуть ся мабуть аж до мая. — Вчера ухвалило 10.000 челядників столярских розпочати від нинї страйк, до котрого мають прилучити ся також челядники споза Відня.

Фльоренция 17 цьвітня. Королева анґлійска виїхала до Кобурґа.

Берлин 17 цьвітня. Німецкий парлямент ухвалив 168 голосами против 145 знесенє закона против Єзуітів.

Кобурґ 17 цьвітня. Приїхали тут царевич і вел. князї Володимир Сергій і Павло; місто украшене німецкими, росийскими і анґлійскими хоругвами.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 01	10·41	5·26	11·11	7·36	—
Підволичиск	6 44	3 20	10 16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·54	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 36	—	10·36	3·31	10·56	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	8·01
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

Надіслане.

Лїкар внутрішних слабостий 47

Др. БОЛЕСЛАВ МАДЕЙСКИЙ

б. елев асистент клїн. лїк. унїв. крак. по кілька річних студиях в Берлинї і Відни

ординує від 3—5 ул. Міцкевича Ч. 6.

спізнати. Старає ся удержати такі відносини, які були перед тим нещасним днем.

То єму вдає ся без великих заходів....

Мама Бальска є для него сердечна, як звичайно, панна Фльора привітна.... може й більше, як звичайно....

По першім ударі, котрий заголомшує, приходить черга на терпіня, але також і на рефлексиї.

— Отже нїчого не здогадали ся, — комбінує Гусаковский — отже не мали мене за закоханого конкурента! Інакше як же би мама Бальска з такою отвертостию.... О! се-ж дуже добре! Бодай амбіция вратована!

І лишив ся Гусаковский дальше приятелем цїлого дому, приятелем сердечним і щирим, перед котрим нема жадних тайн, з котрим дїлить ся кожду вістку небайдужну, кожду важнїйшу пригоду.

— Треба брати ся „обробляти“ батька — сказала єму одного разу пані Бальска.

А в кілька днів потім звірила ся єму, що ту трудну справу, котра їй додавала троха страху, вже розпочала.

— Ну! і щож? Як же пан Бальский? — питав Гусаковский.

— Ще нїчо. Що лиш піддала єму думку, що дївчині лїта минають і що в карнавалї треба єї рішучо і конче видати замуж. Вислухав того і сказав лише: новий клопіт.

Мама Бальска була дипльоматкою і повела справу, котрій єї материньске серце сприяло, помалу і зручно.

Натомість пан Бальский зовсїм не був дипльоматом....

— Подумайте собі.... — відізвала ся раз мама Бальска до Гусаковского, скоро лише вступив на поріг....

....Оногди Бальский привів якогось ....молодий, так з 30 лїт, великий, грубий ....представляє єго.... то кухар від ґрафа Ямницкого.... сидить собі, розмавляє.... каже, що має замір заложити в Варшаві велику реставрацию.... що має три тисячі готівки, се на початок добре.... але на той інтерес треба пятнайцять тисячів і аж тодї можна всї реставрациї закасувати і мати величезні доходи....

— Мене то нїчо не обходило, але слухаю з чемности.... Вкінци кухар виходить, а батько питає ся мене, як він менї подобає ся?... Подумайте собі, пане Гусаковский; то мав бути жених Фльорції!

Мама Бальска не була тим обурена. Оправдувала свого мужа: — Він бажає єї щастя.... але деж такий хам.... такий необтесаний.... атже дїтина має науки, осьвіту і почуте делїкатности.

Очевидно мама Бальска поставила ся від разу так остро, що будучий реставратор не мав чого другий раз приходити. Але пан Бальский цїнив людий після готівки, яку мали і якої могли сподївати ся. Супротив таких понять его і свояк Ясьо також не богато мав шанс.

Однак мама Бальска недармо була дипльоматка. По місяци Гусаковский дізнав ся, що „справа“ стоїть незле, а по двох міг уже тїшити ся разом з панною Фльорцею, що Бальский уже відповідно „оброблений“. Пересьвідчили батька, що Ясьо мав перед собою сьвітлу будучину, що певно буде начальником, і що коли Фльорця вийде за него замуж, то „зробить дуже добру партию“.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

Знамениті

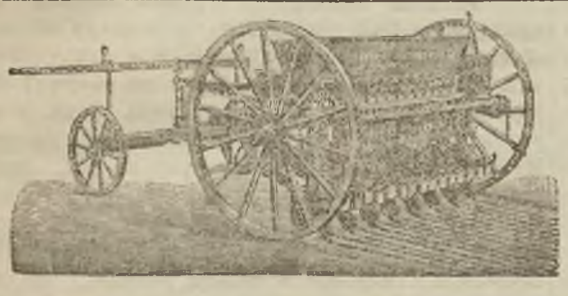
тутки неклеєні

НЕМОЙОВСКОГО

розслїджені через міске Ляборатори́ом можна дістати у всїх трафіках. 26

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Ґазету Львівскої“ принимає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Clayton & Shuttleworth

Львів, ул. Городецка ч. 22

поручають свій, новий дїл творячий

сївник рядовий

„COLUMBIA DRILL“

сїючий найправильнїйше так на гористім як і на рівнім поли без парядджуваня скрині сївної; — дальше

плуги унїверсальні, борони, вальцї

і т. д. і т. д. 28

о знаменитім викіньченю по цїнах умїркованих.

Ілюстровані цїнники ґратіс і франко.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і спродає

всякі ефекти і монети

по курсї деннім найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацію поручає:

4½% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміовані
5% листи гіпотечні без премиї
4½% листи Тов. кредитового земс.
4½% листи Банку краєвого
4½% пожичку краєву галицку
4% пожичку пропінацийну галицку
5% „ „ буковиньску
4½% пожичку угорскої желїзної дороги державної
4½% пожичку пропінацийну угорску

4% угорскі Облиґациї индемнїзацийні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає **по цїнах найкорпстнїйших.**

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цїнні, як також купони за готівку, без всїлякої провізиї, а противно замісцеві лишень за відтрученєм коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 40

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплетні уряджения для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для **Галичини і Буковини**

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновійше патентоване начинє кухонне з внї ґальванїчно нїкльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях зелїза.

Поручає ся 48

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.